

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Josefine Silfver

OFFENTLIG UPPHANDLING

Användning av upphandlingsrättelse i österbottniska kommuner

Företagsekonomi och turism
2013

ABSTRAKT

Författare	Josefine Silfver
Lärdomsprovets titel	Offentlig upphandling – användning av upphandlingsrättelse i österbottniska kommuner
År	2013
Språk	svenska
Sidantal	36 + 2 bilagor
Handledare	Mayvor Höglund

Syftet med detta lärdomsprov är att ta reda på om kommunerna i Österbotten har använt sig av upphandlingsrättelse sedan det togs in i upphandlingslagen 2010 och om rättsmedlets tillkomst lett till att besvären till marknadsdomstolen minskat.

Teoridelen bygger till stora delar på den nationella lagstiftningen om offentlig upphandling och reder ut de mest grundläggande begreppen i upphandlingsprocessen.

Den empiriska undersökningens resultat visar att upphandlingsrättelse inte är så ofta använt i Österbotten och att kommunerna överlag tycker att upphandlingslagstiftningen är för invecklad och svår att förstå.

ABSTRACT

Author	Josefine Silfver
Title	Public Procurement – Practice of Procurement Amendment in Ostrobothnian Municipalities
Year	2013
Language	Swedish
Pages	36 + 2 Appendices
Name of Supervisor	Mayvor Höglund

The aim of this thesis is to find out if the municipalities in Ostrobothnia have practiced procurement amendment since it was included in the Public Procurement Act in 2010 and if its addition has led to decreased amount of appeals to the Market Court.

The theory section is mostly based on the national public procurement law and sorts out the most basic conceptions in the procurement process.

The empirical study results show that procurement amendment is not common practiced in Ostrobothnia and the municipalities generally find that the procurement legislation is too complex and difficult to understand.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ABSTRAKT

ABSTRACT

1	INLEDNING	7
1.1	Val av ämne	7
1.2	Syfte och problemformulering	7
1.3	Avgränsning	7
1.4	Arbetets uppbyggnad	8
1.5	Bakgrunden till offentlig upphandling	8
2	ALLMÄNT OM OFFENTLIG UPPHANDLING	10
2.1	Vad är offentlig upphandling	10
2.2	Regleringen av offentlig upphandling	11
2.3	Upphandlingsprocessen i korthet	12
2.4	Grundläggande principer	15
2.5	Tröskelvärden	16
2.6	Anbudsförfrågan	19
2.7	Annonseringsskyldighet	19
2.8	Upphandlingsbeslut	20
3	SÖKANDE AV ÄNDRING	22
3.1	Rättsmedel	22
3.1.1	Upphandlingsrättelse	22
3.1.2	Marknadsdomstolen	24
4	EMPIRI	27
4.1	Undersökningsmetod	27
4.2	Respondenter	27
4.3	Respondenternas svar	28
4.4	Undersökningens resultat i korthet	31
5	SAMMANFATTNING	33
6	KÄLLFÖRTECKNING	34

BILAGOR

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER OCH TABELLER

Figur 1.	Schema över upphandlingsprocessen	s.14
Figur 2.	Schema över tröskelvärden	s. 17
Figur 3.	Schema över beslutets verkställighet	s. 21
Figur 4.	Processbeskrivning över delgivning och rättelsesökande	s. 26
Tabell 1.	De nationella tröskelvärdena	s. 18
Tabell 2.	EU-tröskelvärden	s. 18
Tabell 3.	Statistik över inkomna besvär till marknadsdomstolen 2009-2012	s. 30
Tabell 4.	Statistik över upphandlingsbesvärens andel av totala antalet besvär	s. 31

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

BILAGA 1. Enkätfrågor

BILAGA 2. Följebrev till respondenterna

1 INLEDNING

1.1 Val av ämne

Jag visste i ett tidigt skede att mitt lärdomsprov skulle handla om offentlig upphandling, eftersom jag i mitt arbete med jämna mellanrum kommer i kontakt med upphandlingsfrågor och kände att jag skulle ha nytta av att studera ämnet mera. För att få en uppfattning om hur upphandlingsprocessen går till valde jag att skriva teoridelen om de grundläggande begreppen i offentlig upphandling. Jag var länge osäker på vad min empiriska undersökning skulle handla om men efter diskussion med sakkunniga kom det fram att det fanns intresse utifrån att veta hur upphandlingsrättelse har använts i österbottniska kommuner.

1.2 Syfte och problemformulering

Syftet med detta lärdomsprov är att undersöka om kommunerna i Österbotten har använt sig av upphandlingsrättelse sedan det togs i bruk 2010, och om det i så fall lett till att besvären till marknadsdomstolen minskat. Teoridelen består av grundläggande information om offentlig upphandling samt om hur upphandlingsprocessen går till. Upphandlingsrättelse kom till som ett nytt rättsmedel vid upphandlingsförfaranden 2010. Med upphandlingsrättelse hade man för avsikt att frångå de dåvarande rättsmedel som överlappade marknadsdomstolsförfarandet, särskilt rättelseyrkande och kommunalbesvär (dessa är fortfarande möjliga vid små upphandlingar). (<http://valtioneuvosto.fi/>)

1.3 Avgränsning

I lärdomsprovet fokuserar jag på upphandlingsprocessen ur kommunernas synvinkel och har därmed inte omfattat andra upphandlande enheter och inte heller upphandling ur anbudsgivarens ståndpunkt. I den empiriska undersökningen har jag fokuserat på kommunerna i Österbotten, mycket på grund av eget intresse att höra vad de har för åsikter om offentlig upphandling men även för att det skulle bli för omfattande att ta med alla kommuner i Finland.

1.4 Arbetets uppbyggnad

I teoridelen förklaras vad offentlig upphandling är och de mest grundläggande begreppen inom offentlig upphandling tas upp. Genom att läsa teoridelen hoppas jag att läsaren ska få en uppfattning om hur en upphandlingsprocess går till. Materialet i lärdomsprovet bygger främst på lagen om offentlig upphandling (348/2007), i texten kallad UpphL eller upphandlingslagen.

I första kapitlet berättar jag kort om valet av ämne och bakgrunden till offentlig upphandling. I kapitel två förklaras allmänt om offentlig upphandling och hur upphandlingsprocessen går till. I tredje kapitlet koncentrerar jag mig på hur man söker ändring i upphandlingsärenden, det vill säga genom upphandlingsrättelse eller marknadsdomstolsbesvär. I kapitel fyra berättas det om enkätundersökningen som gjordes och dess resultat. Sista kapitlet är en sammanfattning av hur lärdomsprovet blev och om hur mina mål uppfylldes.

1.5 Bakgrunden till offentlig upphandling

1979 undertecknade Finland *Världshandelsorganisationens* (WTO) första *GPA-avtal* (Government Procurement Agreement) om offentlig upphandling. Genom GPA-avtalet har parterna avtalat om gemensamma regler och deras upphandlingslagstiftning har anpassats efter detta. Den senaste ändringen av GPA-avtalet gjordes 2011. Genom *EES-avtalet* 1994 öppnades den offentliga upphandlingen för fri konkurrens. Den finländska lagstiftningen om offentlig upphandling bygger på EG:s grundfördrag och upphandlingsdirektiv. Nya EU-direktiv implementerades i finsk lagstiftning genom en ny upphandlingslag år 2007 (348/2007). (<http://www.tem.fi>; Oksanen 2010: 7)

Syftet med offentlig upphandling är att effektivera användningen av allmänna medel och att främja god kvalitet på inköpen. En av grundtankarna är också att alla företag ska ha jämlika möjligheter att erbjuda upphandlingsenheterna sina varor och tjänster. 2012 var det totala värdet på upphandlingar som publicerats i HILMA (annonssystemet för offentlig upphandling) över tio miljarder euro och

ungefär 10 000 upphandlingsannonser publicerades i annonseringskanalen.
(UpphL kap. 1 § 1; Oksanen 2010: 8; <http://www.tem.fi/>)

2 ALLMÄNT OM OFFENTLIG UPPHANDLING

2.1 Vad är offentlig upphandling

Offentlig upphandling är en inköpsprocess som offentliga myndigheter omfattas av, om de ska köpa varor eller tjänster från en aktör utanför deras egen organisation. Offentliga sektorn kan alltså inte agera på samma sätt som privata aktörer när de ska upphandla varor och tjänster. De myndigheter som omfattas av lagen om offentlig upphandling kallas för upphandlande enheter. De upphandlande enheterna kan inte direkt välja en tidigare leverantör eller annan företagare som de hört gott om, utan de måste annonsera om den vara eller tjänst de vill köpa samt skicka ut en anbudsförfrågan.

Upphandlande enheter är enligt upphandlingslagen 2 kap. § 6:

- 1) statens, kommunernas och samkommunernas myndigheter
- 2) evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkan samt deras församlingar och övriga myndigheter
- 3) affärsverk enligt lagen om statliga affärsverk
- 4) offentligrättsliga organ

Till offentlig upphandling hör:

- Köp av varor
- Köp av tjänster
- Tjänstekoncessioner
- Hyrning av varor eller tjänster
- Köp på avbetalning
- Leasing och optionsavtal
- Genomförande av bygg- och tjänstekoncessioner

Till offentlig upphandling hör inte t.ex. eget arbete, rekrytering, förvärv eller hyra av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom. (<http://www.tem.fi>; <http://www.upphandlingsstod.se>)

2.2 Regleringen av offentlig upphandling

Offentlig upphandling styrs av både nationell lagstiftning och direktiv fastställda av Europeiska unionen.

EU-rätt

Varje land som ingår i Europeiska unionen har egen nationell lagstiftning om offentlig upphandling där EU-direktiven om offentlig upphandling har implementerats. Genom den finländska lagen om offentlig upphandling genomförs tre EU-direktiv och här redogörs kort om dessa.

- 1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG. Detta direktiv kallas *det klassiska* eller *upphandlingsdirektivet* och handlar om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.
- 2) Europeiska rådets direktiv 89/665/EEG (i upphandlingslagen omnämnt som *rättsmedelsdirektivet*). Direktivets syfte är att säkerställa en effektiv tillämpning av bestämmelserna i upphandlingsdirektivet (2004/18EG). Rättsmedelsdirektivet innehåller regler om att enkla och fungerande nationella förfaranden för prövning ska finnas tillgängliga i alla medlemsstater. Detta betyder att det ska finnas ett rättsmedel för alla parter som är med i ett upphandlingsförfarande.
- 3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG. Detta direktiv är kallat *ändringsdirektivet* eller *rättsskyddsdirektivet*.

(UpphL kap.1 § 1; <http://www.upphandlingsstod.se/>; <http://europa.eu/>)

Det finns även ett antal andra EU-direktiv och – förordningar, bland annat annonseringsregler och fastställda standardformulär för upphandlingsmeddelanden. Reglernas främsta syfte är att effektivisera användningen av offentliga medel och att förbättra de europeiska företagens konkurrenskraft. Genom detta vill man trygga den fria rörligheten av varor, tjänster, kapital och arbetstagare och skapa en fungerande inre marknad. Dessa är de grundläggande friheterna, som har överenskommit i fördraget om Europeiska unionen, EU-fördraget. (<http://www.tem.fi>)

Finsk rätt

Lagen om offentlig upphandling trädde i kraft 1 juni 2007 och ersatte den förra lagen om offentlig upphandling (1505/1992). Vid samma tidpunkt trädde dessutom statsrådets förordning om offentlig upphandling (614/2007) i kraft och denna innehåller bestämmelser om annonsering vid offentlig upphandling samt om statistikföring. Upphandlingslagen bygger mycket på EU-direktiv men vid revideringen av upphandlingslagen tog man även domstolarnas rättspraxis och de upphandlande enheternas erfarenheter i beaktande. (<http://www.tem.fi>; <http://www.kommunerna.net>)

2.3 Upphandlingsprocessen i korthet

Upphandlingar kräver i regel mycket planering och är mycket tidskrävande. Man får inte påbörja en upphandlingsprocess för att undersöka hur priserna på marknaden är, och detta betyder att när man har påbörjat en upphandling måste man fullfölja den. I den anbudsförfrågan som sänds ut ska det tydligt framgå vad den upphandlande enheten söker och vilka villkor som ska uppfyllas. För att säkerställa en säker konkurrensutsättning måste man annonsera öppet om upphandlingen och om upphandlingens beräknade belopp överstiger de nationella tröskelvärdena måste den annonseras via internet på annonseringskanalen HILMA. Upphandlingsenheten måste ge anbudsgivarna en tillräckligt lång tidsfrist att besvara anbudsförfrågan för att säkerställa konkurrenskraften samt för att ge alla likvärdiga möjligheter.

Det finns olika upphandlingsförfaranden att tillämpa beroende på upphandlingens art och värde:

- öppet förfarande
- selektivt förfarande
- förhandlat förfarande
- konkurrenspräglad dialog
- ramavtal
- direktupphandling

I första hand ska man använda sig av *öppet* eller *selektivt förfarande*. Med öppet upphandlingsförfarande avses att upphandlingsenheten publicerar en upphandlingsannons i HILMA och alla intresserade leverantörer kan ge ett anbud. Vid selektivt förfarande publicerar man också en annons i HILMA och genom denna meddelar leverantörer om de är intresserade av att ge ett anbud. Den upphandlande enheten utser därefter lämpliga leverantörer (minst fem) som man sänder anbudsfrågan till.

Vid anbudstidens utgång börjar behandlingen av anbudet. Den sker bakom stängda dörrar och ingen information får ges till utomstående före upphandlingsbeslutet har fattats. Vilket anbud som väljs beror på vilka kriterier som ställts i anbudsfrågan, det vill säga totalekonomisk fördelaktighet eller anbudets pris. Om urvalskriteriet är lägst pris så ska anbudet med lägst pris vinna upphandlingen. Beslutet ska skriftligt delges alla parter som deltagit i upphandlingen och till detta ska bifogas en anvisning om hur man söker ändring. Sökande av ändring ska göras inom 14 dagar från det att anbudsgivarna delgetts beslutet. Upphandlingsbeslutet verkställs när man har skrivit ett avtal med upphandlingsvinnaren. (Oksanen 2010: 54, 82)

Figur 1. Schema över upphandlingsprocessen.

Figuren visar upphandlingsprocessens olika skeden. (Oksanen 2010: 52)

2.4 Grundläggande principer

I upphandlingslagen § 2 stadgas de grundprinciper som ska följas vid offentlig upphandling. Vid upphandlingar ska befintliga konkurrensförhållanden tas till vara och de ska genomföras på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt. Oberoende av upphandlingens storlek ska de fyra grundprinciperna som förklaras här nedan följas. Dessa principer gäller både vid bemötandet av anbudsgivare och under alla skeden i upphandlingsprocessen. (Oksanen 2010: 28, UpphL kap. 1 § 2)

Icke-diskriminering

Icke-diskriminering betyder att kandidater eller anbudsgivare från andra orter än upphandlingsenheten behandlas på samma sätt som kandidater från det egna området. Detta betyder att faktorer som nationalitet eller etablering i en annan medlemsstat inte ska påverka bemötandet, vilket i sin tur betyder att kraven i anbudsförfrågan inte får vara sådana som endast lokala leverantörer känner till. Kortfattat betyder icke-diskriminering att leverantörer ska kunna vara anbudsgivare oavsett landstillhörighet eller geografiskt läge.

Principen om likabehandling och jämlikhet

Principen om likabehandling innebär att alla anbudsgivare ska ges samma förutsättningar. Alla måste alltså få samma information samtidigt och upphandlaren får till exempel inte acceptera för sent inkomna anbud eftersom samma tidsfrister gäller för alla.

Öppenhetsprincipen

Öppenhetsprincipen betyder att upphandlingen inte får hållas hemlig, att man informerar offentligt, att anbudsgivarna informeras om resultaten och att de handlingar som använts vid upphandlingen i princip är offentliga. På grund av vissa sekretessbehov kan inte alltid alla dokument vara offentliga.

Proportionalitetsprincipen

Proportionalitetsprincipen (även kallad objektivitetsprincipen) betyder att kraven som ställs i en anbudsförfrågan ska ha ett naturligt samband med det som ska

upphandlas, det vill säga inte vara strängare än vad som behövs för att nå upphandlingens syfte. Upphandlingens slag och pris ska därför beaktas till exempel när kvalifikationsvillkoren (lägst pris eller totalekonomiskt mest fördelaktigt) för anbudsgivarna fastställts. (www.upphandling.fi; www.upphandlingsstod.se; Björkwall m.fl.: 96)

2.5 Tröskelvärden

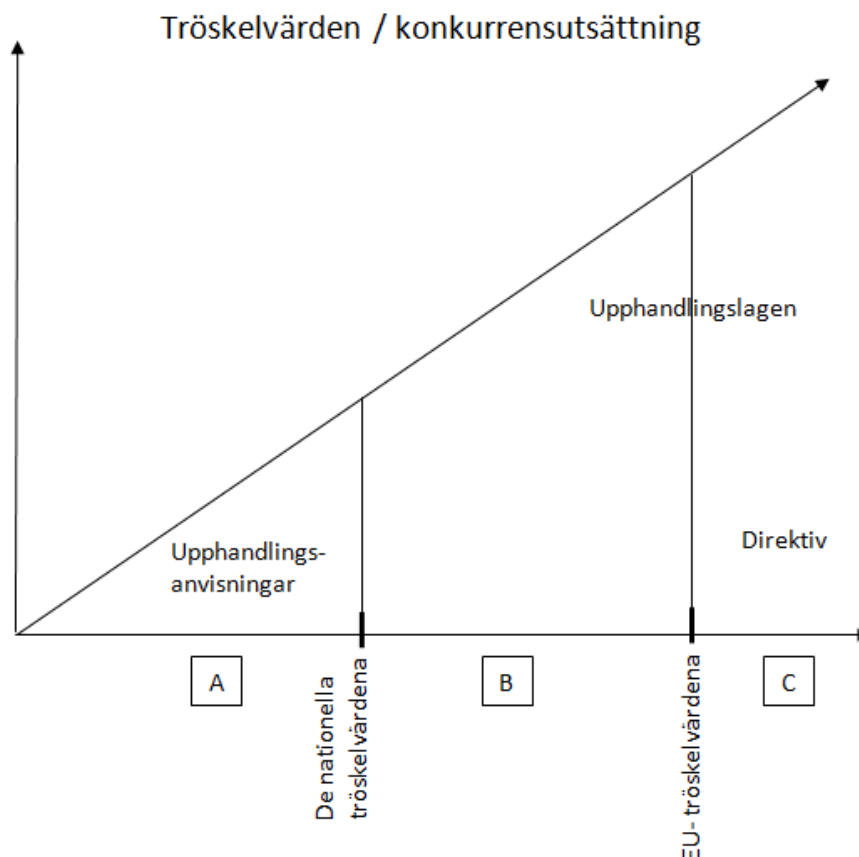
Tröskelvärden är de gränsvärden som fastställts i upphandlingslagen kap. 3 § 15-16 och dessa avgör vilket sorts upphandlingsförfarande man ska följa (öppet, selektivt eller annat förfarande beroende på upphandlingens värde). Tröskelvärdet är det största möjliga på förhand beräknade värdet på upphandlingen och detta moms fria belopp utgör gränsen för upphandlingens annonseringsskyldighet.

Man kan dela upp upphandlingarna i tre kategorier:

- 1) Upphandlingar vars värde ligger under de nationella tröskelvärdena:
små upphandlingar
- 2) Upphandlingar vars värde ligger över de nationella tröskelvärdena:
nationella upphandlingar
- 3) Upphandlingar som ligger över EU-tröskelvärdena:
EU-upphandlingar

De nationella tröskelvärdena baserar sig på nationell lagstiftning och kan ändras endast genom nationell lagändring. EU-tröskelvärdena grundar sig på GPA-konventionen samt på en förordning given av EU-kommissionen. Vartannat år fastställer EU-kommissionen tröskelvärdena för EU-upphandlingar. (UpphL kap. 3; <http://www.upphandling.fi>)

Figur 2. Schema över tröskelvärden

A **Upphandlingar under det nationella tröskelvärdet – Små upphandlingar**

- Upphandlingslagen tillämpas inte, man följer principerna för god förvaltning samt upphandlingsenheternas egna anvisningar
- Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande kan användas, besvär till marknadsdomstolen kan inte anföras

B **Upphandlingar över det nationella tröskelvärdet – Nationella upphandlingar**

- Upphandlingslagen tillämpas
- Annonseringsskyldighet (HILMA)
- Upphandlingsrättelse kan yrkas, besvär rätt till marknadsdomstolen

C **Upphandlingar över EU-tröskelvärden – EU-upphandlingar**

- Noggrann tillämpning av upphandlingslagen och EU-direktiven
- Ska annonseras på EU-nivå
- Upphandlingsrättelse kan yrkas, besvär rätt till marknadsdomstolen

Schemat visar hur upphandlingslagen tillämpas och de rättsmedel som finns till förfogande vid offentliga upphandlingar. (Oksanen 2010: 15)

Tabell 1. Nationella tröskelvärden

Nationella tröskelvärden (fr.o.m. 1.6.2010)	
<i>Typ av upphandling</i>	<i>euro</i>
Varu- eller tjänsteupphandling Projekttävlingar Tjänstekoncessioner	30 000
Hälsovårds- och socialtjänster <i>enligt bilaga B (grupp 25)</i> Utbildning som gemensam upphandling	100 000
Byggnadsentreprenader Byggkoncessioner	150 000

Tabell 2. EU-tröskelvärden

EU-tröskelvärden (fr.o.m. 1.1.2012)	
<i>Typ av upphandling</i>	<i>euro</i>
Varor och tjänster Projekttävlingar	137 000 <i>statliga centralförvaltningsmyndigheterna</i> 211 000 <i>andra upphandlande enheter</i>
Byggnadsentreprenader Byggkoncessioner	5 278 000

(UpphL § 15-16)

2.6 Anbudsförfrågan

Det viktigaste dokumentet i upphandlingsprocessen är anbudsförfrågan. Det är viktigt att den upphandlande enheten noggrant kontrollerar att alla centrala faktorer i upphandlingen är genomtänkta innan de sänder ut anbudsförfrågan. Dessa faktorer är bland annat: typ av upphandlingsförfarande, avtalsvillkor och urvalskriterier. Vanligtvis kan innehållet i anbudsförfrågan inte ändras i efterhand. Vid små upphandlingar är det möjligt med muntliga anbudsförfrågningar men dessa bör bekräftas skriftligt.

I upphandlingslagen § 40 stadgas vilka punkter som en anbudsförfrågan måste innehålla.

- 1) En definition av föremålet för upphandlingen (ex. mängden varor, särskilda egenskaper, kvalitetskrav)
- 2) En hänvisning till den publicerade upphandlingsannonsen
- 3) Tidsfristen för lämnande av anbud
- 4) Adress till vilken anbuden skall skickas
- 5) Det eller de språk som anbuden skall avfattas på
- 6) Kvalificeringskrav på leverantörerna och specificerat vilka handlingar som behövs för att bevisa att kraven uppfylls
- 7) Urvalskriterier (t.ex. billigaste anbudet)
- 8) Anbudens giltighetstid

(UpphL kap. 7 § 40-41; Oksanen 2010: kap. 4)

2.7 Annonseringsskyldighet

Alla upphandlingar som överstiger de nationella tröskelvärdena måste annonseras via annonseringskanalen HILMA, som finns under webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. HILMA är en avgiftsfri annonseringskanal som upprätthålls av arbets- och näringsministeriet där man annonserar om och får information om pågående upphandlingar. Om upphandlingens uppskattade värde översti-

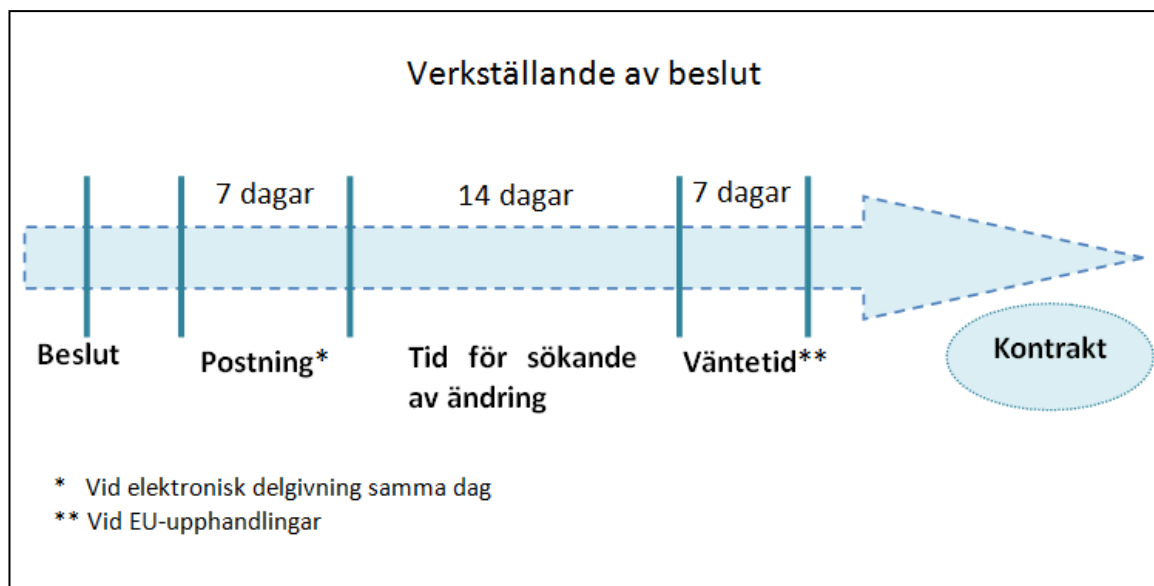
ger EU-tröskelvärdena annonserar man via HILMA och programmet skickar sedan annonsen vidare till Europeiska gemenskapens tidning samt till databasen TED. För upphandlingar som ligger under det nationella tröskelvärdet har upphandlingsenheterna ofta egna annonseringsanvisningar (t.ex. i lokaltidningen och på egen hemsida) men man kan också annonsera om dem via HILMA. (<http://www.upphandling.fi>; <http://www.hankintailmoitukset.fi>)

2.8 Upphandlingsbeslut

Då tidsfristen för inlämnande av anbud gått ut, påbörjar man arbetet med att öppna de inkomna anbuden och jämföra dem med de kriterier som ställts i anbudsförfrågan. Anbud som kommit in för sent förkastas. Vid öppnandet av anbuden för man öppningsprotokoll. När man väljer anbudsgivare är det viktigt att komma ihåg principerna om icke-diskriminering och jämlikhet. Före man utvärderar anbuden bedömer man vilka av anbudsgivarna som fyller kraven i anbudsförfrågan och de företag som inte är lämpliga ska uteslutas ur anbudsförfarandet. Anbuden ska alltså jämföras endast enligt hur innehållet motsvarar anbudsförfrågans kriterier. Det är det anbud som totalekonomiskt är mest fördelaktigt eller det som har det förmånligaste priset - beroende på vilka kriterier som ställts i anbudsförfrågan, som ska väljas. De grunder som bestämmer om ett anbud är totalekonomiskt mest fördelaktigt kan vara kvalitet, pris, tekniska fördelar, kostnadseffektivitet etc. Upphandlingsbeslutet ska göras skriftligt och i detta ska det framgå på vilka grunder vinnaren har utsetts. (UpphL kap. 8 § 62, Oksanen 2010: 55, <http://www.upphandling.fi/>)

Upphandlingsbeslutet, motivering till valet samt besväransvisningar ska delges alla parter som berörs av det. Beslutet ska vara skriftligt och kan sändas per brev, e-post eller fax. Om man sänder per e-post eller fax anses mottagaren ha fått del av beslutet den dag då mottagaren fått det till sin e-post eller fax, det vill säga samma dag som avsändandet. Om man sänder beslutet per brev anses mottagaren ha fått del av det sju dagar efter avsändandet. Upphandlingskontrakt får inte skrivas innan besvärstiden gått ut. (UpphL 10 kap. 75 §)

Figur 3. Schema över beslutets verkställighet

Figuren visar förloppet från beslut till upphandlingskontrakt.(Oksanen 2010: 67)

3 SÖKANDE AV ÄNDRING

3.1 Rättsmedel

Det beror det på upphandlingens värde vilka rättsmedel som finns att tillgå. Vid upphandlingar som understiger de nationella tröskelvärdena kan man yrka på upphandlingsrättelse eller yrka på rättelse enligt kommunallagen 11 kap. De små upphandlingarna kan inte överklagas hos marknadsdomstolen. Om upphandlingen överstiger de nationella tröskelvärdena kan sökande av ändring ske genom yrkande på upphandlingsrättelse (UpphL § 80) eller anförande av besvär till marknadsdomstolen (UpphL § 86). De här två rättsmedlen är parallella och utesluter inte varandra, det vill säga man kan både yrka på upphandlingsrättelse och anföra marknadsdomstolsbesvär. Om båda rättsmedlen har använts så måste den upphandlande enheten underrätta marknadsdomstolen om yrkandet på upphandlingsrättelse samt delge domstolen det beslut som fattats i ärendet. (Myllymäki 2012: 59-60)

Enligt upphandlingslagen kan en part som är missnöjd med ett beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet, även leverantörer som inte deltagit i upphandlingen, yrka på att den upphandlande enheten ändrar beslutet dvs. gör en upphandlingsrättelse. Den upphandlande enheten kan även själv rätta eller upphäva sitt beslut genom upphandlingsrättelse. Om upphandlingen överstiger det nationella tröskelvärdet kan det genom besvär föras till marknadsdomstolen för behandling. Marknadsdomstolen kan häva beslutet eller eventuellt kräva ändringar i det. Marknadsdomstolsbesvär eller yrkande om upphandlingsrättelse ska göras inom fjorton dagar från att man fått del av beslutet. (<http://www.upphandling.fi>)

3.1.1 Upphandlingsrättelse

Justitieministeriet och handels- och industriministeriet (numera arbets- och näringsministeriet) tillsatte i slutet av 2007 en arbetsgrupp som skulle bereda en reform av rättsskyddssystemet vid offentlig upphandling. Detta för att införliva det nya rättsskyddsdirektivet (2007/66/EG) i nationell lagstiftning. Arbetsgruppen sände ut enkäter till ett antal upphandlande enheter samt andra parter och i denna

enkät frågade man efter deras åsikter om det dåvarande rättsskyddssystemet samt åsikter om hur framtidens rättsskydd ska fungera. Svaren visade att kommunalt rättelseyrkande inte ansågs vara ett tillräckligt effektivt rättsmedel och att behandlingstiden i marknadsdomstolen var för lång. Arbetsgruppens arbete ledde senare till en regeringsproposition (190/2009) och genom denna begränsade man de tidigare rättsmedlen kommunal- och förvaltningsbesvär och i stället tillkom det nya rättsmedlet upphandlingsrättelse.

(<http://www.oikeusministerio.fi>; RP 190/2009)

Genom upphandlingsrättelse kan man snabbt rätta till eventuella fel som skett i upphandlingsförfarandet oavsett tröskelvärde. Sådana fel kan till exempel vara feltolkning av upphandlingslagen. En part kan yrka på upphandlingsrättelse inom den fjorton dagar långa besvärstiden och en upphandlande enhet kan själv rätta till sitt beslut inom 60 dagar från att beslutet har tagits. En upphandlingsrättelse kan dock inte göras om ett upphandlingskontrakt redan ingåtts. Upphandlingsrättelse kan leda till ett nytt upphandlingsbeslut eller till att upphandlingen avbryts.

Upphandlingsrättelse kan användas i två situationer:

- 1. Den upphandlande enheten vill själv ändra sitt beslut**
- 2. En upphandlingspart yrkar på upphandlingsrättelse**

(<http://www.upphandling.fi/>)

Oavsett om det är den upphandlande enheten eller en part som yrkat på upphandlingsrättelse ska den upphandlande enheten genast meddela de parter som saken gäller att en upphandlingsrättelse har anhängiggjorts. De som ska meddelas är främst sådana som kan ha rätt att söka ändring i ett nytt beslut om ett nytt upphandlingsbeslut fattas. Den upphandlande enheten bör ha regler om vilka personer eller organ i sin organisation som har behörighet att behandla upphandlingsrättelser. Det finns ingen bestämd tidsfrist gällande hur länge behandlingen och avgörandena av upphandlingsrättelserna får ta men utgångspunkten bör vara att det sker på behörigt sätt och utan dröjsmål. (Myllymäki 2012: 60)

Om det ursprungliga upphandlingsbeslutet ändras så att upphandlingsförfarandets utgång blir en annan än det ursprungliga beslutet tolkas det som ett nytt beslut och en ny besvärstid inleds. Om upphandlingens värde överstiger de nationella tröskelvärdena kan beslutet överklagas till marknadsdomstolen, men detta är inte möjligt vid små upphandlingar. (Myllymäki 2012: 65)

3.1.2 Marknadsdomstolen

Marknadsdomstolen är en specialdomstol som utöver upphandlingsärenden även handhar marknadsrättsliga och konkurrensrättsliga ärenden. Marknadsdomstolen leds av en överdomare, har fyra marknadsrättsdomare som övriga ledamöter och ett antal marknadsrättssekreterare. (<http://www.oikeus.fi/>)

Besvär som överstiger de nationella tröskelvärdena kan överklagas till marknadsdomstolen. Ärenden till marknadsdomstolen inleds genom skriftliga besvär och ur besvärsskriften ska det framgå vilket ärende besväret gäller samt yrkanden och motiveringar till besväret. Namn och kontaktuppgifter på ändringssökande ska finnas med. Upphandlingsbeslutet, intyg över delgivningsdatum samt övriga handlingar som kan användas som stöd för yrkandena bifogas. Om marknadsdomstolen väljer att ta upp ärendet ger den både den upphandlande enheten samt anbudsvinnaren möjlighet att ge sina utlåtanden om besväret. Efter detta får den ändringssökande en möjlighet till att ta ställning och denna process pågår så länge tills ärendet har utretts på behörigt sätt. (Myllymäki 2012: 62)

Om marknadsdomstolen beslutar att upphandlingsförfarandet har varit oriktigt kan den ta till följande åtgärder:

1. Helt eller delvis upphäva beslutet
2. Förbjuda den upphandlande enheten att tillämpa en del i dokumentet
3. Tvinga den upphandlande enheten att korrigera sitt felaktiga förfarande
4. Tvinga den upphandlande enheten att betala en gottgörelse till en part som hade haft en realistisk chans att få kontraktet om upphandlingsförfarandet hade varit korrekt

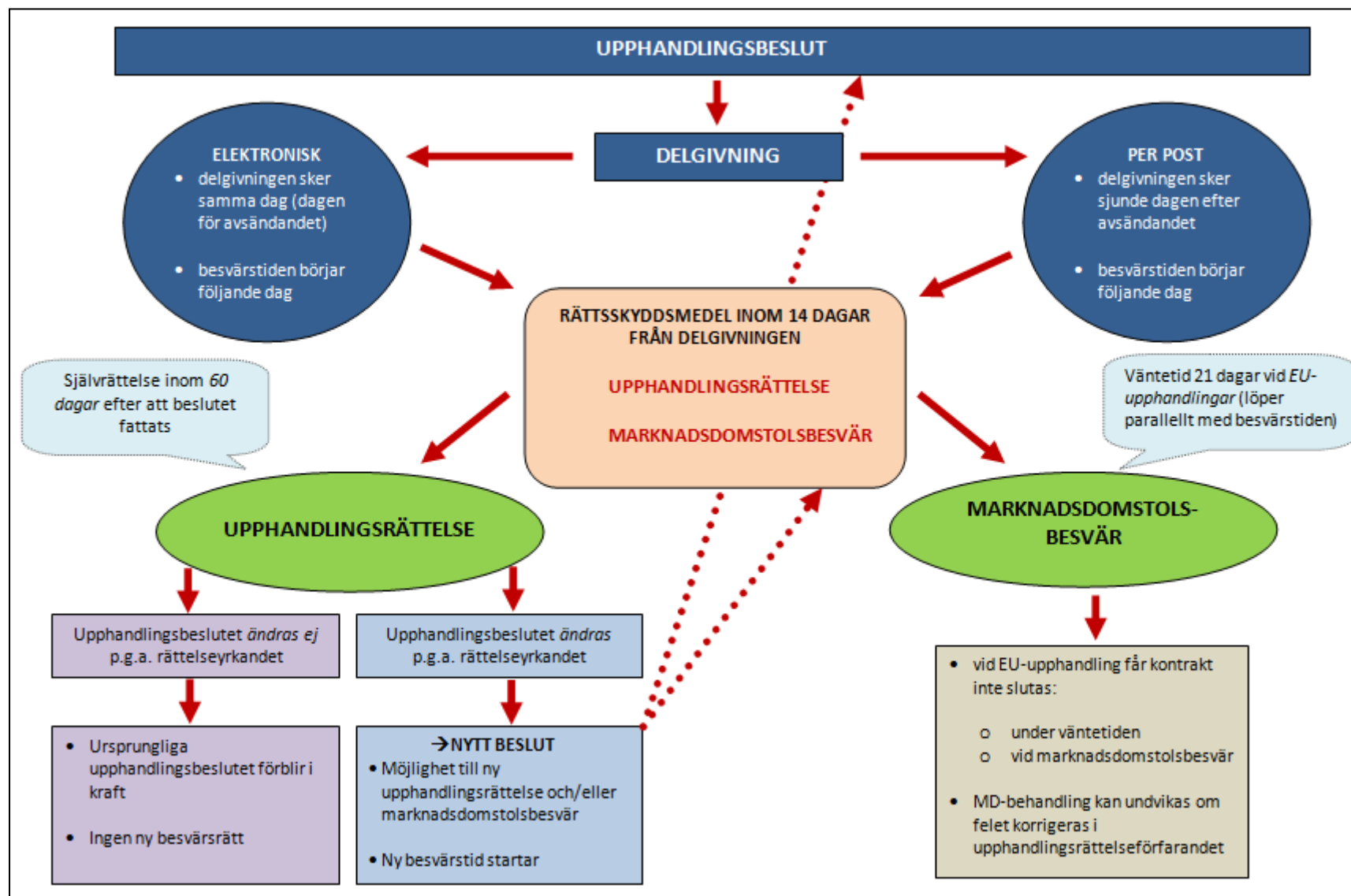

Följande punkter endast vid EU-upphandlingar

5. Bestämma en ogiltighetspåföljd för den upphandlande enheten eller bestämma att den upphandlande enheten ska betala en påföljdsavgift till staten
6. Förkorta giltighetstiden på upphandlingsavtalet

Det blir inga påföljder om felen som gjorts i upphandlingsförfarandet inte påverkat valet av anbudsvinnare. En part kan överklaga marknadsdomstolens beslut till högsta förvaltningsdomstolen och besvär ska göras inom 30 dagar från att beslutet delgetts. (Myllymäki 2012: 64-65)

Figur 4. Processbeskrivning över delgivning och rättelsesökande

Figuren visar upphandlingsprocessens möjligheter efter att beslut har tagits. (www.upphandling.fi)

4 EMPIRI

4.1 Undersökningsmetod

Innan man påbörjar en undersökning måste man bestämma sig för vilken undersökningsmetod man ska använda. Det finns *kvalitativa* och *kvantitativa metoder* och vilken man väljer beror på vilken typ av resultat man vill ha. Genom kvalitativa metoder får man svaren i ord vilka man inte kan omvandla till siffror eftersom svaren ofta är mycket individuella. Ett exempel på en kvalitativ forskningsmetod är gruppintervju. Frågeord som ofta används i kvalitativa undersökningar är vem, hur och varför. I kvantitativa undersökningar får man svar som kan överföras i siffror och man kan därmed uppgöra statistiska resultat. Frågorna är ställda med frågeord såsom hur mycket, hur ofta och hur många. Exempel på en kvantitativ forskningsmetod är enkätundersökningar. (Nyberg 2000: 99-102)

I detta lärdomsprov gjordes en enkätundersökning, det vill säga en kvantitativ undersökningsmetod användes, och anledningen till att jag valde att göra det via en enkät var att frågorna krävde vissa efterforskningar av respondenterna som inte är möjliga via t.ex. en telefonintervju.

4.2 Respondenter

Eftersom målet för min forskning var att ta reda på om de österbottniska kommunerna har använt sig av upphandlingsrättelse var det enkelt att välja ut respondenter. Jag sände ut enkäten via e-post åt utvalda personer vid alla de femton kommunerna i Österbotten. Mitt följebrev och mitt frågeformulär fanns både på svenska och på finska. Jag sände också ut tre påminnelser och till slut hade jag fått in åtta svar vilket betyder att svarsprocenten blev 53 procent. Följande kommuner svarade på min enkät: Jakobstad, Korsholm, Larsmo, Malax, Nykarleby, Pedersöre, Storkyro och Vörå.

4.3 Respondenternas svar

Har ni i er kommun använt er av upphandlingsrättelse?

Samtliga kommuner svarade nej på denna fråga, vilket man eventuellt kan tolka som att upphandlingsrättelse används främst av anbudsgivare.

Har en upphandlingspart yrkat på upphandlingsrättelse?

I Malax och Jakobstad har parter yrkat på upphandlingsrättelse i ärenden under det nationella tröskelvärdet (små upphandlingar). I Malax gällde det en upphandling om kopieringsmaskiner 2011 och upphandlingsparten yrkade på upphandlingsrättelse eftersom denne ansåg att hans bud hade tolkats fel i anbudsjämförelsen. Upphandlingsrättelsen ledde i detta fall till ett nytt upphandlingsbeslut.

Har er kommun någon gång besvärat sig till marknadsdomstolen och/eller har en part besvärat sig dit p.g.a. ert beslut? Vilka sorts ärenden har det i så fall gällt?

I Nykarleby 2005, vid val av revisionssamfund, lämnade en av parterna in en besvärsskrift till marknadsdomstolen och yrkade att beslutet hävs eftersom denne ansåg att man blivit diskriminerad vid anbudsjämförelsen. Marknadsdomstolen beslöt att förkasta besväret eftersom de inte ansåg att Nykarleby stad hade stridit mot de rättsregler som stadgas i upphandlingslagen. (MAO:353/06)

I Korsholm har man vid flera tillfällen erfarit att en upphandlingspart vänt sig till marknadsdomstolen, bland annat gällande samma revisionssamfund som i Nykarleby, och det besväret förkastades på samma grunder som för Nykarleby. (MAO:356/06)

2012 valde kommunstyrelsen i Korsholm byggnadsentreprenör till en skola i Korsholm och en av parterna besvärade sig till marknadsdomstolen. Parten besvärade sig mot att Korsholms kommun efter anbudstidens utgång har fört förhandlingar med den vinnande parten. Anbudsvinnaren justerade på grund av dessa förhandlingar sitt anbud uppåt men var fortfarande vinnare av upphandlingen eftersom den fortfarande hade det förmånligaste anbudet. Marknadsdomstolen förkastade

besväret, eftersom de ansåg att den upphandlande enheten inte hade brutit mot upphandlingslagen. Parten har överklagat beslutet till högsta förvaltningsdomstolen som i skrivande stund inte ännu gett sitt utlåtande. (MAO:72/13)

Övriga upphandlingsärenden där parter har besvärat sig mot Korsholms beslut har gällt bland annat köksmaskiner, beläggningsarbeten, kopieringsmaskiner och fritidsdräkter.

Upplever ni en nytta med möjligheten till upphandlingsrättelse och i så fall varför/varför inte?

De flesta av de svarande kommunerna anser att det finns en nytta med upphandlingsrättelse, eftersom de med hjälp av den smidigt kan rätta till de fel som uppstått utan att belasta marknadsdomstolen. Man anser dock att mera fortbildning om rättsmedlet borde ordnas.

Övriga kommentarer angående offentlig upphandling

I Larsmo tycker man att offentlig upphandling är en hel vetenskap och svårt för en liten kommun att sköta på egen hand. Man tycker att det är bra att det finns strikta bestämmelser i lagen men en nackdel är att de upphandlande enheterna ofta behöver hjälp utifrån eller en egen upphandlingsavdelning för att klara av upphandlingsprocessen.

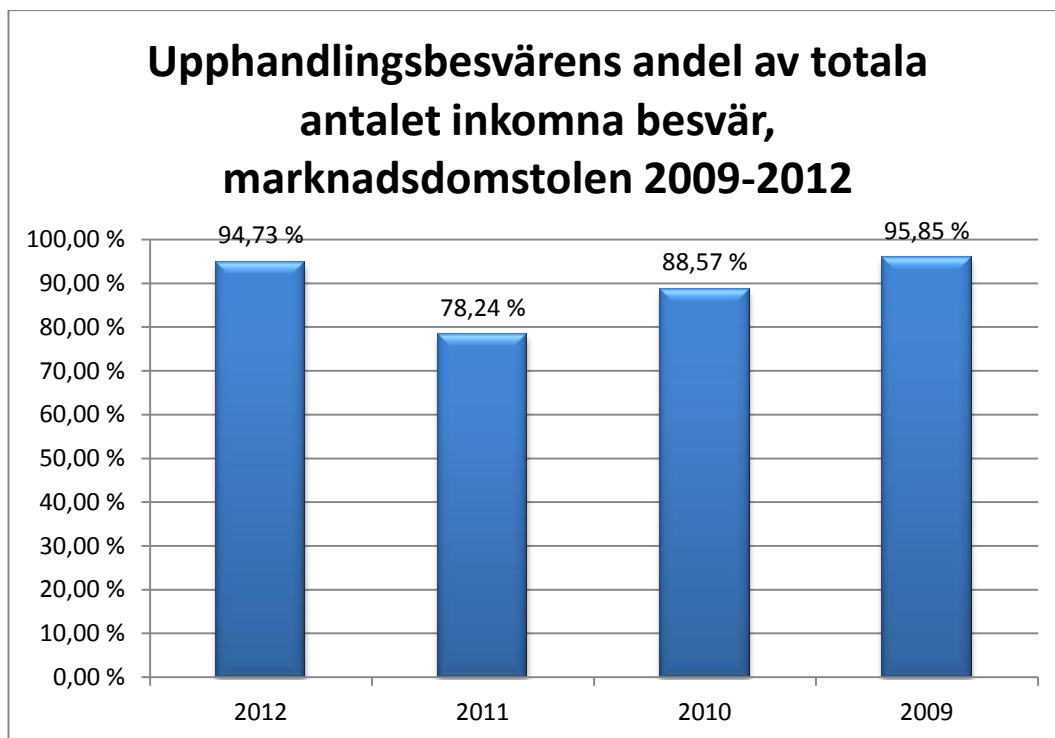
I Malax sker många av upphandlingarna via Vasa stads upphandlingsenhet. Malax är tillsammans med Vasa, Korsnäs, Laihela, Storkyro, Korsholm, Vörå och Vasa en del av upphandlingsringen i Vasaregionen. Upphandlingsförfrågan utarbetas av upphandlingsringen i samarbete med medlemskommunerna. Upphandlingsringen bereder upphandlingsbesluten och varje kommun besluter skilt om antagande av offert. Upphandlingsringen underlättar upphandlingsprocesserna för kommunerna. De upphandlingar som Malax sköter själva kräver mycket kunskap, erfarenhet och arbetstid av personalen på de olika avdelningarna. För att personalen ska hållas uppdaterad och för att öka kunskapen om offentlig upphandling är det viktigt att man med jämna mellanrum deltar i utbildningstillfällen.

I Nykarleby anser man att mera fortbildning om offentlig upphandling behövs och att man ofta är nervös att något ska gå fel i upphandlingsprocessen. Man tycker inte att lagstiftningen om offentlig upphandling blev så positiv som grundtanken var.

Tabell 3. Statistik över inkomna besvär till marknadsdomstolen 2009-2012

Ovanstående tabell är uppgjord med marknadsdomstolens statistik som grund och visar att upphandlingsbesvären år 2012 var 163 stycken färre än år 2009 och om man jämför åren 2010-2011 minskade ärendena med 213 stycken. Enligt högsta förvaltningsdomstolens pressmeddelande 15.3.2012 beror det minskade antalet upphandlingsärenden mycket på möjligheten till upphandlingsrättelse. (www.oikeus.fi; <http://www.hfd.fi>)

Tabell 4. Statistik över upphandlingsbesvärens andel av totala antalet besvär

Trots att diagrammet på föregående sida visar att upphandlingsbesvären har minskat så visar denna tabell att deras del av den totala mängden besvär som inkommit 2012 ökat om man jämför med de två tidigare åren. Av totalt 474 inkomna besvär handlade alltså 449 stycken (94,73 procent) om offentlig upphandling.

(www.oikeus.fi/markkinaoikeus)

4.4 Undersökningens resultat i korthet

Syftet med undersökningen var att ta reda på om de österbottniska kommunerna har använt sig av upphandlingsrättelse och eftersom samtliga respondenter svarade nekande på den frågan så kan man anta att det inte är så vanligt. Det var bara två kommuner som hade erfarenhet av att en part har yrkat på upphandlingsrättelse. Om fler kommuner hade svarat på enkäten skulle resultaten se annorlunda ut och eftersom inte Vasa, som har flest upphandlingsärenden i Österbotten, deltog i undersökningen föll betydelsefull information bort. Överlag verkar de relativt små kommunerna i Österbotten vara noggranna i sina upphandlingar eftersom varken upphandlingsrättelse eller marknadsdomstolsbesvär är vanliga. Om

man ser till marknadsdomstolens statistik så har besvären minskat sedan 2010 men upphandlingsärendenas andel har ökat. Om man ser till hela landet så har möjligheten till upphandlingsrättelse säkert uppnått sitt syfte, att minska besvären till marknadsdomstolen, men i Österbotten verkar inte det nya rättsmedlet ha använts så ofta.

5 SAMMANFATTNING

När jag började samla information till mitt lärdomsprov blev jag förvånad av hur mycket information om offentlig upphandling det fanns på internet. Vartefter jag läste genom materialet jag hittade, konstaterade jag att det egentligen var samma information som fanns på de flesta sidor och allt byggde på upphandlingslagen. Detta gjorde i sin tur att jag hade svårt att få ihop tillräckligt mycket material eftersom jag hade valt att koncentrera mig på offentlig upphandling ur kommunernas synvinkel och inte alls tog med de andra sektorerna som nämns i upphandlingslagen.

Efter att ha studerat materialet och fått en bild av hur upphandlingsprocessen går till började jag strukturera teoridelen och bestämde mig för att skriva den så att en utomstående läsare ska få en uppfattning om vad offentlig upphandling är – från planering till avtal. Jag valde att ta med endast det mest grundläggande och har inte förklarat till exempel hur man räknar ut det uppskattade värdet på en tjänst eftersom detta inte är väsentligt för att ge en grundläggande bild av upphandlingsprocessen.

I ett ganska tidigt skede komponerades frågorna till enkätundersökningen och jag försökte ställa dem så att respondenterna inte bara skulle svara ja eller nej utan också utveckla sitt svar mera ingående. Endast åtta av de femton tillfrågade kommunerna svarade på enkäten och de flesta av dem svarade ganska kortfattat vilket betydde att jag även till den empiriska delen hade svårigheter att få ihop material. Jag tycker ändå att jag fick ett ganska tillförlitligt svar på undersökningens syfte, det vill säga att upphandlingsrättelse inte är så vanligt i Österbotten.

För att få en rättvisare bild av kommunernas åsikter om offentlig upphandling och upphandlingsrättelse borde man ha en vidare avgränsning och kanske rikta sig till hela Svenskfinland, eller till och med till alla kommuner i Finland.

I det stora hela är jag nöjd med mitt lärdomsprov. Mitt personliga mål var ju att lära mig mer om offentlig upphandling och detta har i hög grad uppfyllts.

Josefine Silfver, Solf den 8 juni 2013

6 KÄLLFÖRTECKNING

Böcker

Björkwall Jan, Enberg Mikael, Heikkilä Jouko m.fl. 2008, Kommunekonomin – nyckeln till ekonomisk planering. 2 reviderade upplagan. Helsingfors. Painotalo Miktor Oy.

Myllymäki Riitta 2012, Sökande av ändring i kommunala myndigheters beslut. 3 reviderade upplagan. Helsingfors. Kommunförbundets tryckeri.

Nyberg Rainer 2000, Skriv vetenskapliga uppsatser och avhandlingar med stöd av IT och internet. Fjärde upplagan. Lund. Studentlitteratur.

Oksanen Antero 2010, Allmänna upphandlingsanvisningar för kommunerna. 2 svenska upplagan. Helsingfors. Kommunförbundets tryckeri.

Arbeten utan egentlig författare

L 3.3.2007/348. Lag om offentlig upphandling. Författning på Finlex författningsdatasida. Hänvisat 8.6.2013.

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070348#L3P19>

MAO:353/06. Marknadsdomstolens beslut.

<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus/38170.htm>

MAO:356/06. Marknadsdomstolens beslut.

<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus/38175.htm>

MAO:72/13. Marknadsdomstolens beslut.

<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus/61529.htm>

RP 190/2009. Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster och marknadsdomstolslagen. Författning på Finlex författningsdatasida. www.finlex.fi/linkit/rppdf/20090190

Elektroniska publikationer

Arbets- och näringsministeriet. Hänvisat 6.6.2013.

<http://www.tem.fi/upphandling>

[http://www.tem.fi/sv/konsumenterna_och_marknaden/offentlig_upphandling/lagstiftning_\(offentlig_upphandling\)/wto_s_avtal_om_offentlig_upphandling_\(gpa](http://www.tem.fi/sv/konsumenterna_och_marknaden/offentlig_upphandling/lagstiftning_(offentlig_upphandling)/wto_s_avtal_om_offentlig_upphandling_(gpa)

[http://www.tem.fi/sv/konsumenterna_och_marknaden/offentlig_upphandling/lagstiftning_\(offentlig_upphandling\)/nationell_lagstiftning](http://www.tem.fi/sv/konsumenterna_och_marknaden/offentlig_upphandling/lagstiftning_(offentlig_upphandling)/nationell_lagstiftning)

[http://www.tem.fi/sv/konsumenterna_och_marknaden/offentlig_upphandling/lagstiftning_\(offentlig_upphandling\)/nationell_lagstiftning](http://www.tem.fi/sv/konsumenterna_och_marknaden/offentlig_upphandling/lagstiftning_(offentlig_upphandling)/nationell_lagstiftning)

EU:s officiella webbsida. Hänvisat 10.6.2013.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0018:SV:HTML>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31989L0665:sv:HTML>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:335:0031:01:sv:HTML>

Finlands kommunförbunds webbtjänst. Hänvisat 8.6.2013.

<http://www.kommunerna.net/sv/kommunforbundet/cirkular-utlatanden/cirkular/2007/Sidor/Cirkular-10-80-2007-Lagstiftningen-om-offentlig-upphandling-revideras.aspx>

Finlands Kommunförbunds webbsida om offentlig upphandling. Hänvisat 8.6.2013.

<http://www.upphandling.fi/>
<http://www.upphandling.fi/sv/offentlig-upphandling/de-grundlaggande-principerna/Sidor/default.aspx>
<http://www.upphandling.fi/sv/offentlig-upphandling/troskelvarden/Sidor/default.aspx>
<http://www.upphandling.fi/sv/upphandlingsprocessen/Sidor/default.aspxm.fl>
<http://www.upphandling.fi/sv/upphandlingsprocessen/upphandlingsbeslut-och-avtal/Sidor/default.aspx>
m.fl.

HILMA, annonseringskanal för offentliga upphandlingar. Hänvisat 8.6.2013.

<http://www.hankintailmoitukset.fi/sv/>>

Högsta förvaltningsdomstolen. Hänvisat 6.6.2013.

<http://www.hfd.fi/57887.htm>

Justitieministeriet. Hänvisat 8.6.2013.

<http://www.oikeusministerio.fi/sv/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1224166705104.html>

Rättsväsendet i Finland. Hänvisat 9.6.2013.

<http://www.oikeus.fi>
<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus>

Statsrådet. Pressmeddelande 15.5.2009 om det nya rättsskyddsdirektivet, Oksanen Antero. Hänvisat 5.6.2013.

<http://valtioneuvosto.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedote/sv.jsp?oid=261985>

Upphandlingsstödet, Sverige. Hänvisat 8.6.2013.

<http://www.upphandlingsstod.se/eu-direktiv>

<http://www.upphandlingsstod.se/grunderna-i-offentlig-upphandling>

<http://www.upphandlingsstod.se/eu-direktiv>

<http://www.upphandlingsstod.se/grundl%C3%A4ggande-principer>

1. Har ni i er kommun använt er av upphandlingsrättelse?

Utveckla gärna ert svar genom att berätta hurudana fall det har gällt och eventuellt hur den andra parten har svarat.

2. Har en upphandlingspart yrkat på upphandlingsrättelse?

Utveckla gärna ert svar genom att berätta hurudana fall det har gällt och eventuellt hur ni som upphandlande enhet har reagerat.

Om svaret är ja, svara på följande frågor:

Hur många fall har gällt upphandlingar som översteg nationella tröskelvärden?

Hur många fall har gällt upphandlingar som understeg nationella tröskelvärden?

I hur många fall ledde partens yrkande på upphandlingsrättelse till ett nytt beslut?

3. Har er kommun någon gång besvärat sig till marknadsdomstolen och/eller har en part besvärat sig dit p.g.a. ert beslut? Vilka sorts ärenden har det i så fall gällt?

4. Upplever ni en nytta med möjligheten till upphandlingsrättelse och i så fall varför/varför inte?

5. Övriga kommentarer angående offentlig upphandling

Exempelvis vad som är positivt/negativt, pappersarbetet kring offentlig upphandling etc.

BILAGA 1

2 (2)

1. Onko kuntanne käyttänyt hankintaoikaisua?

Kertokaa mielellään myös minkälaisista tapauksista on ollut kyse sekä mahdollisesti myös miten toinen osapuoli on vastannut.

2. Onko koskaan hankintaosapuolenne vaatinut hankintaoikaisua?

Kertokaa mielellään myös minkälaisista tapauksista on ollut kyse sekä mahdollisesti myös miten te hankkivana yksikkönä olette vastanneet.

Mikäli vastaus on ”kyllä”, vastatkaa myös seuraaviin kysymyksiin:

Kuinka monessa tapauksessa on ollut kyse kansallisten kynnysarvojen ylittävistä hankinnoista?

Kuinka monessa tapauksessa on ollut kyse kansallisten kynnysarvojen alittavista hankinnoista?

Kuinka monessa tapauksessa osapuolen hankintaoikaisuvaatimus johti uuteen päätökseen?

3. Onko kuntanne koskaan tehnyt valituksen markkinaoikeuteen ja/tai onko osapuoli tehnyt valituksen kunnan päätöksestä?

Minkälaisista asioista on silloin ollut kyse?

4. Koetteko, että hankintaoikaisusta voi olla hyötyä? Miksi?/Miksei?**5. Muut kommentit koskien julkista hankintaa**

Esim. Mikä on positiivista/negatiivista, julkisiin hankintoihin liittyvä paperityö jne.

ANVÄNDNING AV UPPHANDLINGSRÄTTELSE I ÖSTERBOTTEN

Hej!

Jag heter Josefine Silfver och håller på att avlägga tradenomexamen vid Vasa Yrkeshögskola.

Mitt lärdomsprov handlar om offentlig upphandling och tyngdpunkten ligger på användning av upphandlingsrättelse i de österbottniska kommunerna.

Syftet med mitt arbete är att se om upphandlingsbesvären till marknadsdomstolen har minskat sedan upphandlingsrättelse togs med som rättsmedel i Finland 2010.

Jag har sänt ut detta brev till alla femton kommuner i Österbotten och jag är mycket tacksam om ni alla kan sätta en stund på att svara på mina frågor och därmed hjälpa mig att nå mitt mål med lärdomsprovet.

Troligen är det flera personer inom er organisation som har hand om upphandlingsärenden och jag önskar i så fall att ni sammanfattar alla svar i ett dokument.

Jag hoppas att ni har möjlighet att svara senast 30.4.2013.
Tack på förhand!

BILAGA 2

2 (2)

HANKINTAOIKAISUN KÄYTTÖ POHJANMAALLA

Hei!

Olen Josefine Silfver, Vaasan ammattikorkeakoulusta valmistuva tradenomiopiskelija.

Opinnäytteeni aihe on julkinen hankinta ja painopisteenä on hankintaoikaisun käyttö Pohjanmaan kunnissa.

Opinnäytteen tavoite on tutkia, ovatko hankintavalitukset markkinaoikeuteen vähentyneet sen jälkeen, kun hankintaoikaisu otettiin Suomessa käyttöön vuonna 2010.

Olen lähettänyt tämän kirjeen kaikille Pohjanmaan viidelletoista kunnalle, ja olisin erittäin kiitollinen, jos ehtisitte vastata kysymyksiini ja siten auttaa minua saavuttamaan opinnäytteeni tavoitteen.

Oletan, että hankintasioita hoitavat kunnassanne useat henkilöt, ja toivon, että kootte kaikki vastaukset yhteen dokumenttiin.

Toivon, että teillä on mahdollisuus vastata viimeistään 30.4.2013.
Kiitos etukäteen!